



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

11 квітня 2018 року

м. Тернопіль

№ 9 - рк/к

*Про усунення причин виникнення порушення
законодавства про захист економічної конкуренції
і умов, що йому сприяють та усунення наслідків цього порушення.*

Тернопільським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України проводиться моніторинг рішень органів місцевого самоврядування на предмет дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами моніторингу розпорядженням адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 16 січня 2018 року № 2-рп/к, розпочато розгляд справи № 884-АД у зв'язку з наявністю в діях Терехівської міської ради (місцезнаходження: вул. Тараса Шевченка, 8, м. Терехів, Терехівський р-н, Тернопільська обл., ідентифікаційний код 04058456) ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами збору та аналізу доказів у справі

ВСТАНОВЛЕНО:

Терехівська міська рада (надалі – Міська рада) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань надалі – ЄДР), є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.

Дата державної реєстрації – 21.05.1997 року, дата запису – 19.06.2006, номер запису – 1 637 120 0000 000348.

Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншим законодавством.

Виконком є виконавчим органом Міської ради, який їй підконтрольний та підзвітний і не є юридичною особою.

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відносяться, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зок-

рема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.

У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України „Про відходи”:

- орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території населеного пункту;
- збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.

Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України „Про відходи”).

Виконавчим комітетом Тереховлянської міської ради (надалі – Виконком) прийнято рішення від 25.11.2016 №186 «Про оголошення проведення конкурсу щодо визначення виконавця послуг з надання комунальних послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Тереховлянської міської ради» (надалі – Рішення).

Конкурс на визначення виконавця послуг із збирання, вивезення твердих побутових відходів з території Тереховлянської міської ради (у населених пунктах Тереховля, Боричівка, Підгайчики, Семенів, Зеленче, Мшанець, Плебанівка, Залав’є) відбувся 05.01.2017 року.

Учасниками вищезазначеного конкурсу стали: приватне підприємство «Катруб» (ПП «Катруб») та товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія «Еко-інвест» (ТОВ «Компанія «Еко-інвест») (надалі – Учасники).

За результатами проведеного конкурсу, згідно протоколу засідання конкурсної комісії із збирання та вивезення твердих побутових відходів з території Тереховлянської міської ради від 05.01.2017 №1 прийнято рішення Виконкому від 12.01.2017 № 7 «Про визначення виконавця з надання послуг із збирання, вивезення твердих побутових відходів з території Тереховлянської міської ради (у населених пунктах Тереховля, Боричівка, Підгайчики, Семенів, Зеленче, Мшанець, Плебанівка, Залав’є) у відповідності до якого, переможцем конкурсу та єдиним надавачем зазначених послуг визнано ПП «Катруб».

Виконком в особі міського голови уклав договір від 20.01.2017 з ПП «Катруб» на надання послуг з вивезення побутових відходів на території вищезазначених населених пунктів з 20.01.2017 року до 31.01.2022 року.

Пунктом 30 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» (надалі – Порядок) визначено, що організатор конкурсу протягом не більш як п’яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить в дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п’ять років.

У разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.

Для участі у конкурсі суб’єкти господарювання повинні були подати документи для підтвердження відповідності встановленим кваліфікаційним вимогам, згідно із переліком, затвердженим додатком 1 до Рішення, в конвертах, які необхідно було розкрити у день закінчення строку їх подання, у відповідності до вимог п.16 та п.21 Порядку.

ТОВ «Компанія «Еко-інвест» не надано на конкурс 6 документів із 17, які необхідно було подати, згідно із переліком, затвердженим органом місцевого самоврядування, а саме не подано:

- оригінал довідки про відомості щодо обсягів надання послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів;
- копії технічних паспортів спеціально обладнаних транспортних засобів та довідки про проходження транспортом підприємства технічного огляду;
- оригінал довідки про забезпечення створення умов для щоденного миття спеціально обладнаних транспортних засобів, їх паркування;
- копію довідки про проходження водіями медичного огляду;
- оригінал довідки про кількість відходів, залучених до повторного використання; кількість відходів, які використовуються як вторинна сировина; кількість відходів, які відправляються на утилізацію, знешкодження, захоронення, видалення, тощо;
- копію штатного розпису.

Згідно вимог п. 24 Порядку за результатами розгляду конкурсних пропозицій конкурс-на комісія відхиляє їх, зокрема у випадку, якщо конкурсна пропозиція не відповідає конкурсній документації.

Окрім цього, Теробовлянська міська рада листом від 10.11.2017 № 02-26/1572 надала оригінали конвертів, які були подані Учасниками на конкурс особисто в один день 30.12.2016, за послідовними вхідними номерами №1942/2.18 та № 1943/2.18. Зазначені конверти запечатані і не містять жодних слідів розкриття.

Вищезазначене свідчить, що конкурсна документація подавалася не в запечатаних конвертах, і вони не розкривалися у день закінчення строку їх подання.

Також, Учасники не були присутніми під час розкриття конкурсних пропозицій, згідно поданих ними заяв про проведення конкурсу без участі їх представників. Наведене є доказом, що результат конкурсу був заздалегідь відомий учасникам і у них не було зацікавленості у відстоюванні своїх переваг.

Підтвердженням вищевказаного є докази, зібрані в ході розгляду справи № 885- УД та прийняте адміністративною колегією Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України рішення від 27.03.2018 № 05-р/к «Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу».

Згідно вказаного рішення дії ПП «Катруб» та ТОВ «Компанія «Еко-інвест», які полягали у погодженні ними поведінки під час підготовки та участі у конкурсі на визначення виконавця послуг із збирання, вивезення твердих побутових відходів з території Теробовлянської міської ради (у населених пунктах Теробовля, Боричівка, Підгайчики, Семенів, Зеленче, Мшанець, Плебанівка, Залав'є) визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання, які стосуються спотворення результатів конкурсу.

ПП «Катруб» та ТОВ «Компанія «Еко-інвест» визнали факт вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції та зобов'язались надалі не вчиняти таких дій.

Таким чином, Міська рада не відхиливши конкурсну пропозицію ТОВ «Компанія «Еко-інвест» поставила ПП «Катруб» у привілейоване становище відносно конкурентів. Оскільки, у випадку, якщо ПП «Катруб» залишилось єдиним учасником конкурсу, згідно Порядку з ним уклали б договір терміном не більше ніж на один рік і підприємство вимушене було б через рік знову змагатися на конкурентних засадах з іншими суб'єктами господарювання, щоб здобути завдяки власним досягненням перевагу на ринку.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що економічна конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Частиною першою статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначено, що цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю із су-

б'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно статті 2 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" державна політика у сфері житлово-комунальних послуг базується на принципах створення та підтримання конкурентного середовища при виробленні та наданні житлово-комунальних послуг.

Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умови обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.

Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів, визначаючи на конкурсних засадах у порядку, встановленому законодавством, виконавців послуг збирання та перевезення твердих побутових відходів.

Слід зазначити, що ринок послуг у сфері поводження з побутовими відходами конкурентний. За даними Управління житлово-комунального господарства та енергозбереження Тернопільської обласної державної адміністрації (лист від 09.06.2017 №712/02-10) на зазначеному ринку в межах Тернопільської області здійснює діяльність 28 суб'єктів господарювання (18 комунальних та 10 приватних). Окрім того, в конкурсі можуть приймати участь і суб'єкти господарювання, які зареєстровані в інших регіонах.

Міська рада всупереч вимог п. 24 Порядку не відхилила конкурсну пропозицію ТОВ «Компанія «Еко-Інвест», яка не відповідала конкурсній документації, а затвердила протоколом засідання конкурсної комісії із збирання, вивезення твердих побутових відходів від 05.01.2017 № 1 участь у конкурсі двох учасників. Таким чином, це надало право ПП «Катруб» здійснювати послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах Тербовлянської міської ради з 20.01.2017 року до 31.01.2022 року.

Внаслідок таких дій Міської ради, протягом зазначеного періоду інші суб'єкти господарювання, не будуть мати можливості ввійти на ринок надання послуг із вивезення твердих побутових відходів на підпорядкованій органу місцевого самоврядування території, а ПП «Катруб» не потрібно буде через рік знову виборювати на конкурсі право надавати зазначені послуги, що може призвести до недопущення конкуренції на ринку.

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть при-

звести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.

Дії Теробовлянської міської ради по допущенню до конкурсу пропозиції ТОВ «Компанія «Еко-Інвест», яка не відповідала конкурсній документації і тим самим надання права ПП «Катруб» здійснювати діяльність з надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Теробовлянської міської ради (у населених пунктах Теробовля, Боричівка, Підгайчики, Семенів, Зеленче, Мшанець, Плебанівка, Залав'є) з 20.01.2017 року до 31.01.2022 року, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та абзацом сьомим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування в частині надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України "Про Антимонопольний Комітет України" (із змінами і доповненнями), статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ :

Теробовлянській міській раді (вул. Тараса Шевченка, 8, м. Теробовля, ідент. код 04058456) вжити заходів щодо усунення причин виникнення порушення законодавства про захист економічної конкуренції і умов, що йому сприяють та усунення наслідків цього порушення.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати їх розгляду повідомити територіальне відділення до **03 травня 2018 року**.

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції закривається.

Члени адміністративної колегії :

А.Г.Левченко, заступник начальника
відділу досліджень і розслідувань

Г.С.Бібік, завідувач юридичного
сектору